

अट्टहास (attāṭṭa-hāsa) *m.* very loud laughter, boisterous laughter, loud cry (of a boar or the like) अट्टहासेषु च चामरेषु प्रेङ्खसु चान्या मदलोलभावात् । संदोलयन्ते (? न्ती) कलसंप्रहासाः (? सा) प्रोवाच काञ्ची-गुणसूक्तनादा MatsyaP. 139. 39; अट्टहास (v. l. अट्टहास) मशिवं शिवदूती चकार ह MärkP. 89. 21; काली... । अट्टहासमशिवं चकार च पुनः पुनः Brahm-VaiP. ii. 19. 45; iv. 63. 5; तदातितुष्टा सुरसत्तमा सा अट्टहासं मुमुचे त्रिनेत्रा VāmaP. 18. 18; अट्टहासमशिवं चामुण्डा खे चकार ह BhaviP. 491A. 19 (iii) (3). 17. 8; अट्टहासेन पुनर्हास्यमेवं कृतं तदा (वराहेण) PadmP. ii. 46. 52; वीरभद्रस्ततो दग्धान् दृष्ट्वा दक्षपुरोगमान् । अट्टहासमकरोत् SivaP. ii(2) 37. 64 (116A. 5); काली...सा च गत्वा हि संग्रामम् ... अट्टहासमशिवं चकार iii(5). 33. 2 (264A. 8); यक्षेणापि...उच्चैरट्टहासमकारि VetāPañ.(Jam.) 102. 6; अट्टहासविध्वस्तशैलशङ्कोऽहिभूषणः (शङ्करः) BrBrahmS. iii. 8. 97.

अट्टहासहसिता (attāṭṭahāsa-hasitā) *adj. (f.)* who has laughed a very loud laughter अट्टहासहसिते ... । चामुण्डे ... साहाय्यं मे कुरु त्वम् KathāSaSāg. ix. 2. 159.

अट्टहासा (attāṭṭa-hāsā) *adj. (f.)* laughing a loud laughter (i. e. laughing very loudly) ओं हीं चामुण्डे...अट्टहासे किलि किलि AgniP. 135. 1; *f.* name of a Yogini (नामधेयानि वक्ष्यामि योगिनीनाम्) अट्टहासा SkandP. iv. 45. 41.

अट्टालक (attāṭṭalaka) *m.* lofty watch-tower पुरी ...साट्टालकगोपुरा MahāBhā. iii. 16. 6; पुरं च ते सुगुप्तं स्यात् ... । अट्टालकसंवाधम् MahāBhā. xv. 9. 16; RājNitiRā. 26. 20.

अट्टाय (attāya-) *r. a.* [denom.] to behave overbearingly cf. अट्ट, अट्ट । अट्टायते MahāBh. ii. 26. 2 (on P. iii. 1. 17); JaineVyā. 89. 28 (on ii. 1. 14); CāndraVṛ. on i. 1. 36; GaṇRa. 8. 442 (469)

अट्टाल (attāla) *m.* i watch-tower मयूराट्टालपञ्चैन्दुकाशनीलनिभानि तु । ...अत्राणि दृश्यन्ते AVParī. 61(1). 12; प्रासादतोरणाट्टालद्वारप्रासादवेश्मनाम् । अकस्मात् पतनं तेषां राजमृत्युकरम् AVParī. 70B(14). 1; 64(3). 9; परिखाः ... । कर्णाट्ट (v. l. अट्टाल) यन्त्रदुर्धर्षाः MahāBhā. iii. 268. 4; iii. 23. 39; (ददर्श हनुमान् पुरीम्) अट्टालकवतंसकाम् (v. l. महाट्टालावतंसिकाम्) Rāmā. v. 2. 22; (राक्षसाः) प्राकाराट्टालक (v. l. अट्टालसं) स्थिताः Rāmā. vi. 637*(1); i. 5. 11; प्रासादतोरणाट्टालद्वारप्राकारवेश्मनाम् । निमित्तं तु पतनं दृढानां राजमृत्यवे MatsyaP. 238. 1; Avimā. 3. 13(1); (ययाविन्द्रपुरीम्) प्राकारेण ... साट्टालेन (जुष्टाम्) BhāgP. viii. 15. 14; रुरुवृर्षाननगरम् ... भज्यमानपुरोद्यानप्राकाराट्टालगोपुरम् BhāgP. x. 63. 5; x. 76. 10; नारायणं नाम पुरं प्रासादैरुपशोभितम् । हैमप्राकारसंयुक्तम् ... । हर्म्यप्रासादसंयुक्तमट्टालक (v. l. प्राकारसंयुक्तमट्टालक) समाकुलम् KūrmaP. 421. 10 (1. 49); प्राकारतोरणाट्टालद्वारमभङ्गश्च सद्गजे AgniP. 235. 48; चतुष्पथपुराट्टालशून्यालयनिकेतनाः (भूताः) ViṣṇuDhaP. ii. 22. 86; ii. 26. 88; नालभच्छर्म गोपुराट्टालभूमिषु SkandP. ii(4). 21. 6; SivaP. ii(5). 23. 9 (247B. 7); अट्टालसालवलयम् ... चुम्बितभानुबिम्बम् HarVi. i. 23; 34. 20; गन्धर्वनगरज्ञाने जलदाः ... । आलम्बनं गृहाट्टालप्राकाराकारधारिणः NyāyMañ. i. 170. 27; तत्प्रासादाट्टालगोपुरतोरणाद्युपजननिदर्शनसहस्रैः Bhām. 577. 14 (on iii. 2. 41) (VedāntKa. दुर्गेषु यो जनानां निवेदनार्थं भूमिकाविशेषो रच्यतेऽसावट्टालः); Tātpaṭṭ.(Vā.) 598. 18 (on iv. 1. 21); GaṇP. ii. 152. 1; SaurP. 34. 20; KalkiP. ii. 1. 41; सर्वे (? साल) स्याभ्यन्तरतः ... संहताट्टालम् (दुर्गम्) MayaMa. 10. 45; SamarāSū. 3. 14; 10. 1; रामशरैर्लङ्का प्राकाराजा (? ट्टाल) केलिभिः । स्पष्टीकृता कृतान्तस्य RāmāMañ. 384. 5; 278. 19; 369. 24; ĪśānS'Pa. ii. 25. 33; नगर्थः ... युत्स्वट्टालमेखलाः RājTa.(Ka.) 1. 301; 1. 274; S'ilpaRa. i. 5. 26; ii terrace पुष्पावनदे तिलकद्रुमस्य दृष्टान्यपुष्टां शिखरे निविष्टाम् । संकल्पयामास शिखां प्रियायाः शुङ्गांशुकैऽट्टालमपाश्रितायाः Saund. 7. 7; (तत्पत्तनं मन्त्रिवरो विवेश) अट्टालमारोहति ... ललनासमूहे । ...वभूव भङ्गः परस्परं काञ्चनकङ्कणानाम् VasaViKā. 11. 50; अट्टालो गृहस्योपरिभूमिकम् KalpaK. 16. 70; upper storey, apartment in the roof [APTE]

अट्टालक (attāla-ka) *m. n.* i watch-tower भज्यन्ते ... तोरणाट्टालकानि (उदये वायुपुत्राणाम्) AVParī. 55(6). 2; इन्द्रकीलगोपुराट्टालकध्वजादीनां अङ्गे AVParī. 72(3). 10; 71(19). 2; प्रव्याहरन्ति क्रव्यादाः ... प्राकाराट्टालकेषु MahāBhā. ii. 71. 27; गोपुराट्टालकवतीम् ... । प्रविश्य स पुरीम् MahāBhā. iii. 198. 6; नगरीम् ... । प्राकाराट्टालकोपेतां समुद्रः प्लावयिष्यति MahāBhā. xvi. 7. 17; iii. 16. 6; iii. 170. 3; xv. 9. 16; अट्टालकेषु ... ध्वजाः समुच्छ्रिताः Rāmā. ii. 6. 11; अट्टालकशताकीर्णाम् (ददर्श ... लङ्काम्) Rāmā. v. 2. 16; v. 2. 22; vi. 637*(1); (पिशाचानाम् ... स्थानानि) द्वाराण्यट्टालकाश्चैव VāyuP. ii. 8. 277; BrahmāpdP. ii. 7. 405; SkandP. viii(1). 167. 113; दुर्गम् ... वप्राट्टालकसंयु-तम् MatsyaP. 217. 8; 129. 35; 130. 2; विष्कम्भचतुरश्रमट्टालकम् ... कारयेत् ... द्वयोरट्टालकयोर्मध्ये ... प्रतोलीं कारयेत् ... अट्टालकप्रतोलीमध्ये ... इन्द्रकोशं कारयेत्

ArthSā. i. 121. 7 (2. 3); सालद्वाराट्टालकभङ्गनम् ... हस्तिकर्माणि ArthSā. iii. 125. 1 (10. 4); iii. 103. 3 (10. 1); PādaTā. 12. 17; चतुष्पथाट्टालक-निष्कुटेषु । ... ये वसन्ति ते पूजनीयाः प्रमथा यथावत् YogYā. 6. 21; गिरिशिखरतस्तटाट्टालकोपतल्पद्वारशरणोच्छ्रयविध्वंसिना EI. viii. 43. 6; KūrmaP. 421. 10 (1. 49); पिशाचानां च दातव्या वलयः ... अट्टालकश्मशानेषु NilāP. 558; दुर्गाणां कर्तव्यं दर्शनम् ... वप्राट्टालकपर्वतैः ViṣṇuDhaP. iii. 42. 63; ii. 50. 5; करिणां घटाशतैरथः कृताट्टालकपङ्क्तिः ... सा चमूः S'isūVa. 12. 65; TattvSaṁ. 73; MahāP. 16. 162; (ददर्श वैष्णवं लोकम्) समलंकृतम् । ...गोपुराट्टालकैः PadmP. ii. 83. 33; ii. 111. 8; SaurP. 57. 32; प्राकारेऽट्टालकाः ... चतुर्दिशम् ... तदर्धं निर्गमान् कुर्यात् ससालाट्टालकानथ । शतं शतं स्याद्धस्तानां मिथश्चाट्टालकान्तरम् SamarāSū. 10. 33; 3. 15; 43. 20; अट्टालकैरलंकृतेन...प्राकारचक्रेण UdaySuKa. 20. 12; S'riKaC. 3. 3; संधानमविधेयं विदन्नुप । तानादिदेश कर्तव्यं कोट्टालक-वेष्टनम् RājTa.(Ka.) 6. 2543; 8. 2580; अट्टालकाः प्राकारोपरिवर्त्याश्रयविशेषाः AupaSūT. 6. 3 = JūātāDhaT. 2B. 14; PrasaRā. 6. 51; Pañcā. 3. 5; PāṇḍaC. 6. 458; सौधाट्टालकहर्म्यगोपुरद्वहत्पाकारभास्वपुरं द्वीपं भूपनिवासयोग्यमकरोचः EI. iii. 86. 59; PrabhāC. 201. 6; ii a smaller form of Aṭṭa विस्तीर्णमुच्छ्रितं यत् स्याद् वेष्टनं सोऽट्ट उदाहृतः । संक्षिप्तमेतदेवोक्तं तज्ज्ञैरट्टालकाख्यया SamarāSū. 18. 45; iii upper storey [APTE]

अट्टालकान्त (attālakānta) *m.* border of a watch-tower कामरुट्टाल-कानामुपरि कृतपदो (v. l. °अट्टालकान्तानुरुशिखरमुवो) निर्दहत्येष लङ्काम् PrasaRā. 6. 51.

अट्टालज (attāla-ja) *n.* name of a place where a demoness was killed तस्याश्चापि (अट्टालयायाः) वधस्थानमट्टालजमिति स्थितम् । भविष्यति पुरं तत्र मां च संस्थापयिष्यति SkandP. i(2). 65. 110.

अट्टालया (attālayā) *f.* name of a demoness सः ... । अट्टालयां नाम तदा राक्षसीं निहनिष्यति SkandP. i(2). 65. 109.

अट्टालयाज (attālayā-ja) *n.* name of a place (where Aṭṭālayā was killed अट्टालयाजग्रासे मामर्चयिष्यन्ति ये ... तेषां सर्वफलावाप्तिर्भविष्यति SkandP. i(2). 65. 111. cf. अट्टालज.

अट्टालिका (attālikā) *f.* A i multi-storeyed mansion सौधम् ... अट्टालिकेत्यर्थः LalitāTriBh. 346. 9 (on 54); BrahmVaiP. i. 10. 96; iv. 17. 27; SamarāSū. 18. 46; सप्तपातालं यथैवाट्टालिकागृहम् PañcāRā.(Nā.) ii. 2. 44; रचितविचित्रप्रासादाट्टालिकादेवकुलं ... °उपसो(? शो)भाजितसुरपुरमहिम्नः EI. xxiii. 251. 4; ParamāKā. 178. 31; Vaija. 161. 33; Aii terrace (मूत्रपुरीषोत्सर्गं कुर्यात् ... नाकाशे) आकाशः अन्तरिक्षम्, अट्टालिकादि Nanda on ViṣṇuSm. 60. 20; ŚabdaRaSaK. 32. 4; B name of a town कोट्टाट्टालिकाम् ... अवरोह सः RājTa.(Ka.) 8. 1819; अट्टालिकादिभ्यो देशेभ्यः ... । तेन ... कोशशेषः कश्चिदवाप्यत RājTa.(Ka.) 8. 1947 (Calcutta Ed.)

अट्टालिकाकार (attālikā-kāra) *m.* mason, (progeny of sculptor or painter father and unchaste Sūdra mother) कुलटार्यां च शूद्रार्यां चित्रकारस्य वीर्यतः । बभूवाट्टालिकाकारः BrahmVaiP. i. 10. 96; i. 10. 97.

अट्टालिकाबन्ध (attālikā-bandha) *m.* a figure resembling a tower सुतलोऽट्टालिकाबन्धे AnekāSaṁ. 3. 685; सुतलप्रतलौ ... अट्टालिकाबन्धे तताङ्गुलि-करे क्रमात् ViśvaPra. 154. 73; DharK. 2463; सुतलोऽट्टालिकाबन्धनागलोकप्रभे-दयोः MediK. 169. 146 = ŚabdaRaSaK. 311. 4.

अट्टालिकाबन्धम् (attālikā-bandham) *adv.* in the manner of tying or binding according to the attālikā type कथमट्टालिकाबन्धं बद्धः चण्डालिका-बन्धं बद्धः । उपमाने कर्मणि च इत्येवं भविष्यति MahāBh. ii. 176. 17 (on iii. 4. 41); JaineVyā. 140. 39 (on ii. 4. 39); KātanVṛ. on iv. 6. 26.

अट्टालिकारूढ (attālikārūḍha) *adj.* fixed on the turret अट्टालिकारूढ-चकोरनेत्रा समीरलोकाम्बरपल्लवश्रीः । विद्योतते यत्र...महापताका Rāṣṭrau. 16. 9.

अट्टालिकालय (attālikālaya) *m.* house with a turret विशिष्टेन मणीन्द्रेण चकाराट्टालिकालयम् BrahmVaiP. iv. 17. 27.

अट्टालिकासदृश्य (attālikā-sadrśya) *n.* comparison or resemblance with the turret हकारस्य श्वेतवर्णतया अट्टालिकासदृश्यम् (हींकारे) LalitāTriBh. 346. 11 (on 54)

अट्टाली (attāli) *f.* apartment on roof तदेवान्यन्तसंक्षिप्तमट्टालीति निग-द्यते । अट्टाली या तु नास्त्युच्चा तामत्राट्टालिकां विदुः SamarāSū. 18. 46

अट्टि (attī) (Gr.) the root att- हिसातिकमयोरट्टेः । अट्टनेऽनादरेऽट्टयेत् DaivaVyā. 72.

अट्टिका (attī-ikā) *f.* vegetable-market क्रयशाकाट्टिका MediK. 48. 19.

अट्टियष (attīyīṣa-) [desid. of causal of att-] to wish to cause to disregard or disrespect अट्ट...अनादरे । ... अट्टियषति DhātuPra. 10. 26 (132. 19)